

Dosarul nr. 2ra-1444/18

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central - (jud. Natalia Costăș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. Stela Procopciuc, Elena Grumeza, Natalia Chircu)

Î N C H E I E R E

22 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecător
Judecători

Iulia Sîrcu
Nina Vascan
Luiza Gafton,

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ludmila Tîltu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni ”CET-Nord” împotriva Ludmilei Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov privind încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov, cu menținerea hotărârii din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul central,

c o n s t a t ă :

La 20 iunie 2017, Societatea pe Acțiuni ”CET-Nord” (în continuare SA ”CET-Nord”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ludmilei Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov privind încasarea datoriei pentru energia termică furnizată (f.d. 2).

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, pârâții Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov sunt consumatori ai energiei termice furnizată de către SA ”CET-Nord”, care tacit au acceptat serviciile acordate de către reclamant.

Reclamantul a subliniat că, în conformitate cu Legea privind serviciile publice a gospodăriei comunale nr. 1402-XV din 24 octombrie 2002, SA ”CET-Nord” este în drept să se adreseze în instanța de judecată către consumatorii ce nu au încheiat contracte.

Conform p.10 a Hotărârii Guvernului RM nr-191 din 19 februarie 2002, consumatorul este obligat să achite integral plata pentru serviciul acordat în termenul stabilit până la data de 30 a lunii curente.

A mai relatat că, în perioada de timp 01 octombrie 2014 – 01 mai 2016 pârâților le-au fost acordate servicii de încălzire în sumă de 18778,01 lei.

La 23 martie 2017 în adresa pârâților a expediat o somație prin care s-a solicitat achitarea datoriei create, însă care a fost lăsată fără atenție de către aceștea.

Reclamantul a mai remarcat că în privința încasării datoriilor pentru energia termică în apartamentul xxxxxxx există 9 hotărâri judecătorești privind încasarea datoriei pentru energia termică, pentru diferite perioade.

Ca rezultat a neachitării la timp de către locatarii casei a sumelor calculate pentru energia termică, pentru perioadele anterioare, s-a format o datorie în sumă totală de 106564,95 lei, care rămâne să fie neachitată și până la momentul actual.

În drept, cererea de chemare în judecată a fost întemeiată pe dispozițiile art. 94, art. 238-243 Cod de procedură civilă, art. 272 Cod civil RM, Legea nr.1402-XV din 24 octombrie 2002, Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, Hotărârea Guvernului nr.707 din 20 septembrie 2011.

SA”CET-Nord” a solicitat încasarea de la Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov a datoriei pentru energia termică în sumă de 18778,01 lei și taxa de stat în sumă 563,34 lei.

Prin hotărârea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul central, acțiunea civilă a fost admisă. S-a încasat de la Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov în beneficiul SA”CET-Nord” datoria în mărime de 18778,01 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 563,34 lei, ce țin de plata taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată (f.d. 81, 84-87).

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 16 ianuarie 2018, Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov a depus cerere de apel, prin care au casat hotărârea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți.

Prin decizia din 27 martie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov, menținută hotărârea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul central.

La 25 mai 2018, Ludmila Tîltu a declarat recurs împotriva deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul central și deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Bălți (f.d.153-154).

În susținerea cererii de recurs, recurenta a menționat că decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond urmează a fi casate, din motivul că instanțele la examinarea cauzei civile nu au luat în considerare circumstanțe importante pentru soluționarea corectă a cazului și în special faptul că recurenta a fost deconectată de la rețelele de energia termică.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 20 iunie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei respective (f.d. 167).

În termenul acordat de instanță, intimatul nu și-a valorificat dreptul său procedural de a depune referință, din acest considerent admisibilitatea recursului va fi examinată în lipsa acesteia.

Verificând argumentele invocate de reprezentantul recurentului în cererea de recurs, pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. a¹) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art.429 alin.(5).

În conformitate cu art. 429 alin. (4) și (5) Cod de procedură civilă, nu pot fi atacate cu recurs:

- a) deciziile de trimitere a cauzei la rejudecare care nu se supun niciunei căi de atac;
- b) hotărârile în privința cărora apelul a fost retras în modul prevăzut la art.374;
- c) deciziile emise de instanța de apel, fără drept de recurs.

Nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art.430 nu au folosit calea apelului prevăzută de lege. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația, în partea care se referă la înrăutățirea situației. O hotărâre susceptibilă de apel și de recurs poate fi atacată, în cadrul termenului de apel, direct cu recurs dacă părțile consimt expres în fața primei instanțe prin înscris autentic sau prin declarație verbală consemnată expres în procesul-verbal. În acest caz, recursul poate fi exercitat numai pentru încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept material.

În speță, recursul este declarat împotriva deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Bălți, care poate fi atacată cu recurs și respectiv recursul declarat de Ludmila Tîltu nu poate fi considerat inadmisibil în temeiul art. 433 lit. a¹) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În corespundere cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit scrisorii de însoțire nr. 9096 (f.d. 151), decizia din 27 martie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost expediată în adresa participanților la proces la 27 aprilie 2018, astfel recursul declarat la data de 25 mai 2018 este depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost declarat de Ludmila Tîltu, care este parte a procesului civil, astfel temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă nu are incidență.

Potrivit art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

La caz, completul relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate supra, completul conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate la art. 433 lit. a¹), b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului raportor cu privire la încadrarea celor invocate în recurs în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2)-(4) Cod de procedură civilă, completul constată existența temeiului de inadmisibilitate stipulat la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă.

Conform art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Potrivit art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Conform art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale

Art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În speță, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate. Iar, din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, recurentul a reluat criticile formulate în fazele procesuale anterioare, asupra cărora instanța de apel și instanța de fond s-au pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanțele inferioare nu sunt suficient de fundamentate și nu au vocația de a conduce la modificarea soluției în prezenta cauză civilă.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile *Delcourt* contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și *Erfar-Avef* contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or, prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea *Trevisanato* contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul învederează că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea *Hansen* contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea *Nersesyan* contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din considerentele nominalizate și având în vedere faptul că instanța de apel și instanța de fond au examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor, argumentele principale ale recursului, care sunt similare argumentelor invocate în instanța de apel, au fost verificate minuțios la judecarea cauzei în ordinea de apel, completul ajunge în mod unanim la concluzia de a considera recursul declarat de Ludmila Tîltu inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ludmila Tîltu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Iulia Sîrcu

Judecători

Nina Vascan

Luiza Gafton